

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi siemenkauppala
3 ja 4 §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi siemenkauppala 3 ja 4 § niin, että laki on yhdenmukainen Euroopan yhteisön säännösten kanssa. Esitys on saman sisältöinen kuin viimeksi vuonna 1998 annettu hallituksen esitys, jonka johdosta eduskunta muutti sa-

nottuja lainkohtia esityksen mukaisesti, mutta olemaan voimassa väliaikaisesti vain vuoden 1999 loppuun.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2000 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Voimassa oleva siemenkauppala (233/1993) annettiin vuonna 1993 Euroopan talousalueesta (ETA) annetun sopimuksen mukaisesti. Laki on yhdenmukainen Euroopan yhteisön (EY) lainsäädännön kanssa, lukuunottamatta lain 3 ja 4 §:ää. Ne on muotoiltu ETA-sopimuksen ja sittemmin Suomen Euroopan yhteisöön liittymisestä tehdyn sopimuksen mukaisesti ja niiden sisältämät poikkeussäännökset saivat olla voimassa vain vuoden 1996 loppuun saakka, jona aikana Suomen tuli sopeuttaa siementuotantojärjestelmänsä EY:n järjestelmän mukaiseksi.

Hallitus antoi eduskunnalle lokakuussa 1996 esityksen siemenkauppala 3 ja 4 §:n muuttamisesta (HE 204/1996 vp) niin, että siemenkauppala saatettaisiin yhdenmukaiseksi EY:n lainsäädännön kanssa. Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksen, mutta lainmuutos (1344/1996) tuli voimaan vain väliaikaisesti ja oli voimassa 31 päivään joulu-

kuuta 1997.

Vuosina 1997 ja 1998 hallitus antoi eduskunnalle uuden esityksen laiksi siemenkauppala 3 ja 4 §:n muuttamisesta (HE 211/1997 vp ja HE 217/1998 vp), johon sisältyi myös ehdotus edellä mainittujen poikkeussäännösten poistamiseksi. Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksen poikkeussäännösten osalta väliaikaisena vuoden 1998 ja vuoden 1999 loppuun voimassa olevina lainmuutoksina (1284/1997 ja 1032/1998). Hallituksen esitysten johdosta antamiinsa vastauksiin eduskunta sisällytti lausuman, jonka mukaan hallituksen tulee käsiteltäessä EU:n komission uutta ehdotusta neuvoston direktiiviksi siemenkaupan alalle asettaa tavoitteeksi sellainen järjestely, joka mahdollistaa toimenpiteet maamme siemenhuollon toimivuuden ja Suomen oloissa käyttökelpoisen siemenen perinnöllisen monimuotoisuuden säilymisen turvaamiseksi siten kuin eduskunta on jo aikaisemmin maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintöjen (MmVM 28/1992 vp ja MmVM 23/1996 vp) mukaisesti edellyttänyt.

Maa- ja metsätalousministeriö on 9.7.1999 toimittanut eduskunnan suurelle valiokunnalle ja maa- ja metsätalousvaliokunnalle valtioneuvoston kirjelmään kylvösiemendirektiivien muuttamisesta (U 17/1995 vp) liittyen kirjeen, jossa on selostettu EY:n siemendirektiivien muuttamista koskevaa tilannetta.

Muutosten valmisteluvaiheessa Suomi esitti vaatimuksenaan komission ehdotukseen neuvoston direktiiviksi siemenkaupan alalle, että siementavaran laatuvaatimuksia tulee voida kansallisesti alentaa tarvittaessa tilapäisesti. Suomen osalta tämä olisi koskenut erityisesti siementavaran itävyysvaatimuksia, sillä useimpina kasvukausina EY:n laatuvaatimukset itävyyden suhteen ovat Suomelle liian korkeat. Neuvosto ei 14 päivänä joulukuuta 1998 annetussa neuvoston direktiivissä 98/95/EY juurikkaiden siementen pitämisestä kaupan annetun direktiivin 66/400/ETY, rehu- kasvien siementen pitämisestä kaupan annetun direktiivin 66/401/ETY, viljakasvien siementen pitämisestä kaupan annetun direktiivin 66/402/ETY, siemenperunoiden pitämisestä kaupan annetun direktiivin 66/403/ETY, öljy- ja kuitukasvien siementen pitämisestä kaupan annetun direktiivin 69/208/ETY, viljelykasvilajien yleisestä lajikeluettelosta annetun direktiivin 70/457/ETY ja vihannesten siementen pitämisestä kaupan annetun direktiivin 70/458/ETY muuttamisesta sisämarkkinoiden vahvistamisen, geneettisesti muunnettujen kasvilajikkeiden ja kasvien geenivarojen osalta kuitenkin tehnyt muutosta komission ehdotukseen laatuvaatimusten osalta.

Direktiiviin liitettyssä lausunnossaan neuvosto kuitenkin toteaa, että sellaisia tarjottuja siemeniä, joita ei voida pitää viljelyyn

sopivina maassa tai maissa, joissa on ylitse pääsemättömiä siemenen tarjontaongelmia, ei huomioida. Lausunnossa todetaan lisäksi, että poikkeuksen kohteena oleva markkina-alue on tarkoin rajattava ja että poikkeusluvan hallinnointi on hoidettava mahdollisimman nopeasti. Hallituksen tarkoituksena on myöhemmin toimittaa eduskunnan käsiteltäväksi muut direktiivin muuttamisesta aiheutuvat siemenkauppalakia koskevat muutosehdotukset.

Liittymissopimuksen mukaisesti Suomen siemenkauppalainsäädännön tulee olla yhdenmukainen yhteisöläinsäädännön kanssa. Tämän vuoksi laista ehdotetaan poistettavaksi sen 3 §:n 1 momenttiin ja 4 §:n 2 momenttiin sisältyvät poikkeussäännökset.

2. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia tai organisatorisia vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

siemenkauppalain 3 ja 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä helmikuuta 1993 annetun siemenkauppalain (233/1993) 3 §:n 1 momentti sekä 4 §:n 2 momentti seuraavasti:

3 §

Sertifioitu kylvösiemen

Asianomainen ministeriö päättää, sen mukaan kuin kylvösiemenen tuottamista ja markkinoimista koskevat Euroopan yhteisön säännökset edellyttävät, mitä kylvösiementä saa markkinoida ainoastaan virallisesti varmennettuna (*sertifioitu kylvösiemen*). Ministeriö päättää tarkemmin myös kylvösiemenen sertifiomisesta ja muussa maassa sertifioidun kylvösiemenen markkinoimisesta Suomessa.

4 §

Muu kylvösiemen

Asianomainen ministeriö päättää, sen mukaan kuin kylvösiemenen tuottamista ja markkinoimista koskevat Euroopan yhteisön säännökset edellyttävät, mitä vaatimuksia sertifiomattoman siementavaran tulee sitä markkinoitaessa täyttää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2000.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Laki

siemenkauppalain 3 ja 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 26 päivänä helmikuuta 1993 annetun siemenkauppalain (233/1993) 3 §:n 1 momentti sekä 4 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Sertifioitu kylvösiemen

Maa- ja metsätalousministeriö määrää sen mukaan kuin Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa (*ETA-sopimus*) on sovittu, että tiettyjen kasvilajien kylvösiementä saadaan markkinoida ainoastaan kylvösiemeninä, joiden polveutumisen, lajikeaitous ja tekninen laatu on Suomen tai muun Euroopan talousalueen valtion viranomaisten varmentamaa (*sertifioitu kylvösiemen*). Rehu- ja viljakasvien saman kasvilajin kylvösiemenen markkinointi sekä sertifioituna että 4 §:ssä tarkoitettuna muuna kylvösiemenenä on kuitenkin sallittava. Suomessa sertifioitavan kylvösiemenen tulee olla 5 §:ssä tarkoitettuun viljelykasvien lajikeluetteloon merkittyä lajiketta.

4 §

Muu kylvösiemen

Maa- ja metsätalousministeriö antaa määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettua kylvösiementä ja sen tuottamista, käsittelyä ja varastointia koskevista vaatimuksista. Tässä momentissa ja 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuja määräyksiä annettaessa on otettava huomioon *ETA-sopimukseen* sisältyvät, erityisesti Suomessa markkinoitavaa kylvösiementä koskevat määräykset.

Ehdotus

3 §

Sertifioitu kylvösiemen

Asianomainen ministeriö päättää, sen mukaan kuin kylvösiemenen tuottamista ja markkinoimista koskevat Euroopan yhteisön säännökset edellyttävät, mitä kylvösiementä saa markkinoida ainoastaan virallisesti varmennettuna (sertifioitu kylvösiemen). Ministeriö päättää tarkemmin myös kylvösiemenen sertifioimisesta ja muussa maassa sertifioitujen kylvösiemenen markkinoimisesta Suomessa.

4 §

Muu kylvösiemen

Asianomainen ministeriö päättää, sen mukaan kuin kylvösiemenen tuottamista ja markkinoimista koskevat Euroopan yhteisön säännökset edellyttävät, mitä vaatimuksia sertifioimattoman siementavaran tulee sitä markkinoitaessa täyttää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.